

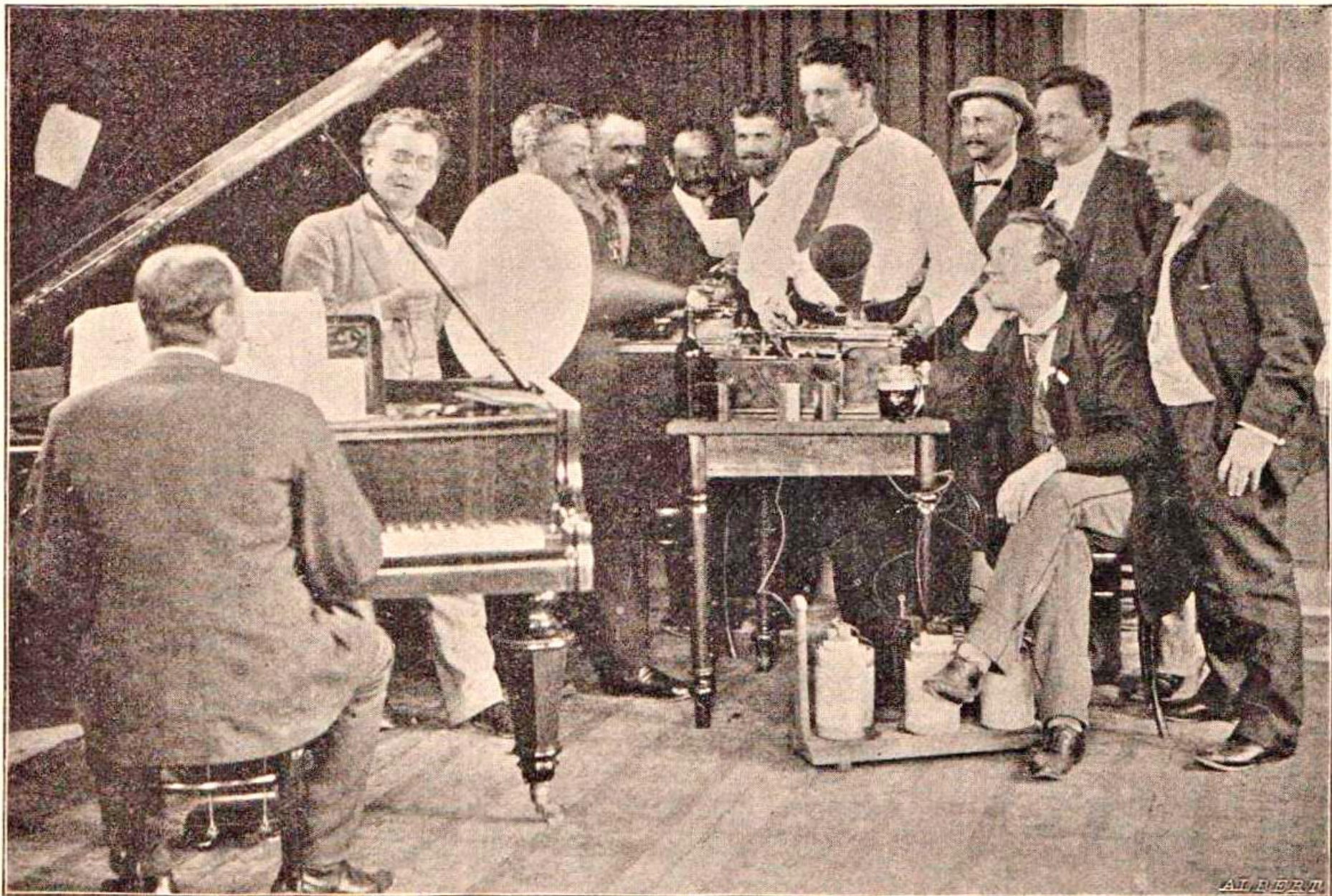
Sto let pokusů o národní zvukový archiv

Skončíme rokem 2023?

Iva Horová a kolektiv

Konference Kultura 2023

1891 Jubilejní zemská výstava v Praze

Zvukové kulturní dědictví - kritický rok

- **portál (virtuální) Národní fonotéka:**
 - návrh Koncepce, infiltrace do státních dokumentů, PS....
 - Katalog o nahrávkách ze zapojených 25 institucí
 - vzdělávací akce atd.
 - **letos končí provoz**
- **projekt Nový fonograf - NAKI II:**
 - péče o historické nosiče, jejich digitalizace a zpřístupnění
 - základní metodiky
 - zvuková laboratoř
 - publikační činnost
 - **letos končí**
- **návrh zřízení Metodického centra - nepřijato**

Archiv, který nebyl. Sto let pokusů o národní zvukový archiv

Monografie, první svého druhu, v 10 kapitolách zainteresovaných odborníků, přináší první ucelený přehled o pokusech vybudovat instituci typu zvukový národní archiv, jehož hlavním úkolem by bylo systematické mapování, ochrana a zpřístupňování našeho zvukového kulturního dědictví ve všech formách. Tato idea se více či méně intenzivně objevuje v naší historii již téměř sto let. Texty chronologicky seznamují s aktivitami, které se na tomto poli odehrály a dosud odehrávají. Přinášejí tak přehled o zainteresovaných osobnostech, hlavních institucionálních hráčích a výstupech, stejně jako zamýšlení nad příčinami neúspěchů. Při tom nám dochází čas: většina nosičů fyzicky degraduje a bez potřebné péče (zejména digitalizace) bude jejich obsah navždy ztracen. Hrozí nám ztráta významné součásti našeho kulturní dědictví, které nebudeme schopni zachovat pro budoucí generace. Vzhledem k historickým souvislostem je to problém nejen v kontextu české, ale také středoevropské kultury a historie. Na rozdíl od většiny zemí Evropy a celého světa, Česká republika bohužel stále na uspokojivé řešení tohoto palčivého problému čeká.

Autor / Autoři Iva Horová a kol.

ISBN 978-80-1036-701-8

Vydavatel Národní muzeum

Rok vydání 2022

Místo vydání Praha

Počet stránek 212

SKLADEM

290 Kč

263,64 Kč bez DPH

Zásadní poznatky z knihy

- opakovaně zveřejňovaná potřeba řešení
- neznáme všechny své sbírky
- chybí zodpovědnost za celek
- nelze efektivně plánovat
- hrozí ztráta nahrávek (fonoválečky, pásy, šelaky..)
- výrazně zaostáváme za světem

A jak je to v okolních státech?

- všude jinde existuje **národní** zvukový archiv apod. (Rakousko, Švýcarsko, Holandsko, Estonsko....)
- všude jinde se systematicky digitalizuje
- všude jinde se na financování **systematicky** podílí stát
- jsme součástí středoevropského kulturně–historického prostoru - pro spolupráci nemáme podmínky

Současné zajištění oboru:

- **plány**: Státní kulturní politiky, Implementace, Koncepce rozvoje knihoven....
- bohužel **jen na papíře**
- chybí koncepce, koordinace, systematické postupy, odpovědnost
- obor je silně kapacitně poddimenzován
- řešeno **pouze** v rámci nejistých grantů = problém udržitelnosti

Zvukové kulturní dědictví v ČR - závěr

- historie nahrávek více než **130 let**
- **neznáme rozsah a podobu**
- **informace jsou roztroušené, neúplné, chybné**
- “konzervační” fond se tvoří nahodile
- část dědictví v soukromých rukách
- **nosiče fyzicky nevratně degradují**
- **v budoucnu bude náprava čím dál dražší a složitější.....**

www.novyfonograf.cz

www.narodnifonoteka.cz

Děkujeme za pozornost

za autorský kolektiv

✉ michal.hora@nkp.cz

✉ iva.horova@techlib.cz